

nr. 7

JEUGDHULP IN DE PRAKTIJK

Regionaal Expert-
team Jeugd Groningen

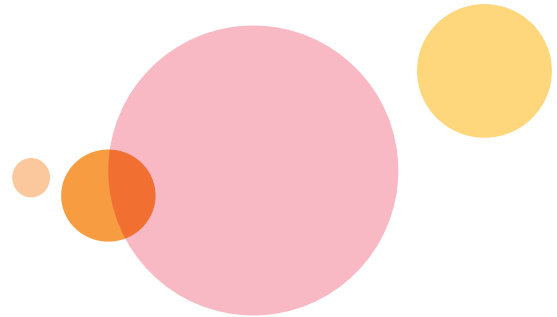
Vastlopers oplossen

#GroningenGroeitOp, een serie compacte boekjes, waarin we telkens een vorm van jeugdhulp uitlichten, die recent, een beproefde en bestendige verbetering is gebleken. Voorbeelden van jeugdhulp uit de provincie Groningen, in de hoop dat kennis delen tot navolging leidt.

Goede voorbeelden van jeugdhulp verdienen aandacht. Heb je ook een goed onderwerp, neem dan contact op met de redactie:
info@groningengroeitop.nl

Vastlopers oplossen

- Openingen vinden in totaal vastgelopen casuïstiek
- In 87% van de situaties nieuw perspectief geboden
- Experts maximaal in hun kracht
- Gedeelde Verklarende Analyses als uitgangspunt
- Het werkveld versterkend

Soms zijn er kinderen of jongeren, waar niemand zich raad mee weet. De problematiek lijkt te complex, geen instelling die zijn vingers er aan wil branden. Meervoudige problemen, ingewikkelde gezinssituaties misschien, ouders met hun eigen problematiek; conflicten over de hulp die niet toereikend is. Hakken in het zand, kinderen in de knel, crisissituaties die wél snel de krant halen. Sinds 2015, met de decentralisatie van de jeugdhulp naar de gemeenten is er de Expertpool jeugd Groningen. Twee jaar later en verschillende coördinatoren verder nam Klara van Zoest het stokje over en werd de naam Expertteam Jeugd Groningen conform de landelijke opdracht. Klara van Zoest, de eerste coördinator van dat Expertteam: ‘Hulpverleners belden ons uitsluitend op als ze acuut een plek nodig hadden voor een jongere, die ze nergens kwijt konden -nee, een blik met plekken konden we niet oentrekken. Verder waren de reacties nogal lacherig. Poging numero zoveel; iemand zei: als het lukt eet ik mijn hoed op.’

Geen sterk merk dus, bij aanvang, dat Expertteam. Klara stapte in 2017 als enige sollicitant in iets wat gezien werd als een lege huls. Vijf jaar pionieren, Klara: ‘En ja, dat gaat niet altijd in harmonie, dan moet je soms met de vuist op tafel slaan, hard lobbyen om resultaat te boeken; focus op de inhoud, beargumenteren en blijven argumenteren waarom jouw keuzes de hulpverlening beter maken.’ Een gedegen verklarende analyse vormt hiervoor de basis. Deze is er

veelal niet, en blijkt in 87% van de situaties te leiden tot een gedragen oplossing (*bron: Samen1plan*). Oplossingen binnen de bestaande situatie, jongeren hoeven niet weer elders helemaal opnieuw te beginnen. Klara: ‘We brengen alle partijen, ouders, hulpverleners en andere betrokkenen bij elkaar en bespreken een vraag vanuit verschillende invalshoeken. Wat is hier aan de hand, waar ligt de focus, maar vooral ook: waar en wanneer gaat het wel goed? We zorgen voor een analyse, die door iedereen gedragen wordt, zodat de beste optie, oplossingsrichting in de hulpverlening, zich als een open deur aandient.’

Een Expertteam dat vastgelopen hulpverleningssituaties vlottrekt en, daarbovenop haar ervaringen gebruikt om kennis te delen in de breedte van de jeugdhulpverlening. De scepsis overwonnen, dat is niet vanzelf gegaan. Klara: ‘De juiste mensen bij elkaar zoeken op het juiste moment, en samen weten waar je heen wilt, volhouden, kansen benutten.’ Heden, verleden en toekomst, daarover gaat het in deze GroningenGroeitOp.

Starten met de welwillenden

Klara werkte al in deeltijd bij de Regionale Inkooporganisatie Groninger Gemeenten (RIGG) toen ze solliciteerde als coördinator. Klara: 'Ik had nog tijd over en was eerder voorzitter van het Inter Sectoraal Advies Team van Bureau Jeugdzorg, waar we samen met verschillende aanbieders, een oplossing zochten voor kinderen, die niet goed in het systeem pasten. Adhoc, kwamen we met een aantal professionals bij elkaar, als het nodig was in de avonduren. Vanuit die ervaring solliciteerde ik. De gemeente Groningen had een vergelijkbare expertpool. Die was niet populair, omdat je er ook voor de indicatie langs moest. Advies en toestemming gaan niet samen, dat werkt niet. Enfin, zo begon ik, een contract, een computer, verder eigenlijk niks. Geen experts, nauwelijks aanmeldingen. Gelukkig was Ellen Loykens van Molendrift daar wél. Als een soort laatste der Mohikanen geloofde zij in nut en noodzaak van een Expertteam. Met haar

en ondermeer dankzij haar inbreng van de gedeelde verklarende analyse hebben we het Expertteam op kunnen bouwen.'

Klara en Ellen zochten professionals van instellingen bij elkaar die het Expertteam verder konden helpen verbeteren:

Klara

Accare, Molendrift, Elker en Ambiq. Ook werd verbinding gelegd met de lokale teams van de Groninger gemeenten. De groep ambassadeurs van de nieuwe opzet groeide. Yolanda de Wilde, coördinator bij het Centrum Jeugd Gezin en Veiligheid van de gemeente Stadskanaal en kinderspsychiater Herman Wiersema van Accare sloten zich als ambassadeurs aan. Klara: 'Ik herinner mij de eerste case als de dag van gisteren. Een jongere, die na een succesvol hulpverleningstraject weer thuis was geplaatst. Daar ontspoorde hij en zijn gezin opnieuw en niemand wist waar hij nu terecht kon. Bij de verklarende analyse bleek dat er bij terugkomst geen school voor hem geregeld was. Hij zat de hele dag thuis, zonder perspectief. Een dagelijkse belasting die het gezin niet aankon. En zo kwamen de oude problemen weer terug. Een eyeopener, deze blinde vlek. Ik herinner mij dit zo goed, omdat juist dit, het ontbreken van school, werk, een zinvolle dagbesteding regelmatig terugkeert in de casuïstiek van de afgelopen jaren. Misschien niet het eerste waar je aan denkt in een crisissituatie, maar toch...'

"Advies en toestemming gaan niet samen, dat werkt niet."

Ellen

Intelligente oplossingen

Fenno Mulder is sinds 1 december 2023 casemanager bij de gemeente Veendam. Daarvoor had hij een zelfde functie bij de gemeente Midden-Groningen. Als casemanager voer je de regie over het totaal van casussen in de jeugdzorg; onderzoek, verwijzing en monitoring, alles wat nodig is om de zorg in goede banen te leiden; individueel, per aanmelding en collectief. Veel gaat als vanzelf goed, maar soms loopt de hulpverlening vast. Alles is geprobeerd, maar niets levert resultaat. Fenno: 'Zo hadden we een jongen, die thuis alleen nog maar op de bank zat. Niet uniek, dat komt meer voor, maar in dit geval betrof het iemand die al jaren met meer en minder succes werd begeleid. Corona bleek een nekslag. Het houvast van de schoolstructuur viel weg, waardoor de jongen compleet vastliep in zijn autisme. Geen overzicht meer hebben en daardoor niets meer kunnen besluiten, wat uiteindelijk leidde tot zelfverwaarlozing en ondervoeding. Individuele behandeling, gezinsondersteuning, zelfs een opname bracht geen verandering. De jongen zat op de bank en deed letterlijk niets meer, tot wanhoop van de ouders. Via onze gedragswetenschapper heb ik hem aangemeld bij het Expertteam. Dat leverde een verrassende uitkomst op: misschien konden we het best even niets meer doen.'

Binnen het Expertteam komen verschillende disciplines vanuit verschillende organisaties bij elkaar. Fenno: 'Al die instellingen en professionals hebben toch net weer een andere visie, andere ervaringen. Je bekijkt de casus opnieuw, vanuit al die verschillende invalshoeken. Een psycholoog kijkt toch net weer even anders tegen een situatie aan dan een orthopedagoog of psychiater. Het haalt je ook weg van de blinde vlekken, waar je soms zelf in bent vastgelopen.' Het Expertteam stelde in samenwerking

met Fenno, ouders en andere betrokkenen een verklarende analyse op. Alle goede intenties en uitvoering ten spijt, leek de druk van de hulp te groot. Elk beetje 'moeten' blokkeerde de jongen. Fenno: 'Vandaar het advies om even helemaal niets meer te doen. Wat iets anders is dan loslaten. Elke week kwam er iemand langs om poolshoogte te nemen. Was de jongen naar school geweest, was ie naar zijn tandartsafpraak gegaan, had hij gegeten? Zonder verder oordeel of aandringen. We vonden dit erg spannend, risicovol; zou deze aanpak wél lukken?'

De onorthodoxe oplossing sloeg aan. Na verloop van tijd krabbelde de jongen op en vroeg zelf om hulp. Om met een leraar op school te gaan praten, om weer op vaste tijden te eten, enzovoort. Stapje voor stapje vond hij weer ruimte en zo creëerde hij met hulp weer perspectief. Fenno: 'Hij heeft nu zelfs een bijbaan en denkt na over een vervolgopleiding.'

Fenno is louter positief over het Expertteam: 'In een ander geval hebben we om een check gevraagd op een oplossing, die we zelf hadden bedacht. Een cliënt die naar ons inzicht intensieve en dus dure zorg nodig had. We wilden weten of onze oplossing de best mogelijke was, op maat van de situatie van deze vrouw. Samen met het Expertteam hebben we een analyse gemaakt en kwamen we tot dezelfde conclusie. Geruststellend en ook fijn om te weten als gemeente, dat de zorg, hoe duur dan ook, noodzakelijk en verantwoord is.' Waar het Expertteam meestal wordt bevraagd als de hulp is vastgelopen, kan ze dus ook eerder, bij andere vragen worden ingeschakeld. Fenno: 'Iets wat ik mijn collega's zeker zal aanraden.'

Fenno

Druk vanuit ministerie

Met het beschikbaar stellen van de transformatiegelden kwam de verplichting voor de gemeenten vanuit het Rijk om een expertteam in te richten met als opdracht kinderen en jongeren te helpen, die in de jeugdhulp dreigden te verdrinken. Klara: 'De echte push kwam toen gecertificeerde aanbieders van verblijf (jeugdbescherming en jeugdreclassering) kampten met lange wachtlijsten. Het ministerie zocht een verklaring en eiste verbeterplannen van de gemeenten. De gemeente Groningen kende al een Doorbraakteam, dat voor oplossingen moest zorgen, wanneer regels die oplossingen in de weg zitten. Zij stelde voor dat het Expertteam achter dat Doorbraakteam kon worden geplaatst; dus eerst een doorbraak en daarna de verklarende analyse.' Daar is Klara voor gaan liggen. Manon Pruijm (van de gemeente Groningen) en Joyce Bosman (van WIJ Groningen) sloten zich daarbij aan. Zo lukte het om het Expertteam naar voren te schuiven en extra stappen in de bureaucratie te voorkomen. Analyse en advies in één hand, kennis naar de voorkant. Gecertificeerde aanbieders van verblijf brachten hun casuïstiek in, samen aan de slag en zoeken naar oplossingen. Vaak ging de vraag over plaatsingen, een plek waar de jongere terecht kon. Aanbieders van verblijf waren huiverig om jongeren op te nemen, als de problemen groot leken en daarmee de succeskans gering. Dan blijkt dat de manier waarop een jongere wordt aangemeld veel uitmaakt. Leg je de nadruk op het probleemgedrag of bied je een analyse met

de ontwikkelmogelijkheden, een perspectief en daarmee een handreiking voor oplossingen. Oplossingen krijg je eerder, als je zoekt naar de omstandigheden, waarin een jongere binnen zijn omgeving wel kan gedijen en positief gedrag laat zien. Wat is er nodig, wie kan dat bieden? Het moment dat Andrea Lagro in beeld komt. Klara: 'Andrea was bij uitstek ingevoerd in de kleinschalige zorg, zij kent mensen en plekken, waar anderen niet aan denken of zelfs geen weet van hebben, én zij weet een analyse in de juiste taal om te zetten, de ideale matchmaker. Precies wat er gebeurde, Andrea verkocht de oplossingen, die binnen het Expertteam werden bedacht, niet de problemen.'

Vastbijten en volhouden

Andrea Lagro werkt sinds kort als zorgadviseur voor het Expertteam en het JENN (Jeugdexpertisenetwerk Noord-Nederland). Geen toeval, begin 2012 startte zij met Bureau Lagro, een adviesbureau voor met name kleinschalige zorgaanbieders. Andrea: 'Vanuit mijn vorige werkervaringen voelde ik in 2011 de drang om de dingen op mijn eigen manier te doen, in vrijheid van eigen verstand en kunde, zonder een directeur boven mij.' Haar betrokkenheid bij het Expertteam startte met een telefoontje van Ellen Loykens, over een puber, die steeds vaker escaleerde, in een kring waar drank en drugs de bezigheid bepaalde. Andrea: 'Het decormeisje, zo omschreef Ellen haar, iemand die met haar omgeving meebewoog, in overtreffende trap. Gedrag kopiëren en daar wat scheppen bovenop doen om erbij te horen'. Zonder decor

Andrea

is er geen aanleiding meer, bleek uit de verklarende analyse, 'en of ik daar een plek voor wist.' Door haar werk kwam Andrea bij tal van kleinschalige aanbieders, die vaak een oplossing kunnen bieden voor juist heel specifieke gevallen. Andrea: 'Zo heb ik plekken én mensen leren kennen, waar anderen misschien de tijd niet voor hebben of kunnen nemen. Natuurlijk let ik op kwaliteit en toetst de RIGG op de formele eisen; maar aanvullend let ik op wat een aanbieder kan, waar hun kwaliteiten liggen en of ze aan kunnen sluiten op de werkzame factoren uit de verklarende analyse. Iets wat je alleen komt te weten als je ze kent, een relatie aangaat. Wie zijn de mensen daar die het werk doen? Hoe geven ze hun hulpverlening vorm? Wat is het pedagogisch klimaat? Staan ze open in de samenwerking?'

Natuurlijk vond Andrea een plek voor het 'decormeisje', waarna er een volgende vraag volgde, een jongen met een Arabische achtergrond. Ze wist hem buiten Groningen onder te brengen, daar waar de eigenaar een Marokkaanse achtergrond had. In dit geval essentieel voor de klik en het vertrouwen in een goede afloop. Andrea: 'Dan moet je dus allereerst weten dat die plek er is. En vervolgens de jongen met goede handvatten vanuit de verklarende analyse, kunnen aanbieden: dit zijn z'n belemmeringen en hier gedijt hij goed bij. Het gesprek open en eerlijk ingaan.' Kennis en ervaring op detailniveau. Andrea bleek een goede aanvulling in de uitvoering van oplossingen uit het Expertteam.

Andrea: 'Niet dat mijn hulp altijd noodzakelijk is. Ik schat dat

mijn bemiddeling in ongeveer 10% van de ingebrachte cases wordt ingezet. Ik zit dan ook niet bij de besprekingen, de gedeelde verklarende analyse die voortkomt uit de Expertteam-bespreking is mijn startpunt. Die vertaal ik naar een passende oplossing bij een mogelijke aanbieder. In het merendeel van de cases blijkt overigens na de verklarende analyse dat jeugdigen helemaal niet 'verplaatst' of uithuisgeplaatst hoeven te worden en kan een gemeente of voogd andere (minder kostbare) zorg inzetten. Zo'n analyse moet dus helder zijn, zo concreet mogelijk. Heb ik niet meteen een idee, dan bel ik rond in mijn netwerk: 'Wil je met mij meedenken?' Dat meedenken is soms cruciaal voor het uiteindelijk vinden van de oplossing. Twee weten altijd meer dan één. Als we een oplossing vinden, dan moeten we allemaal het gevoel hebben dat het de best passende oplossing is. Dat de plek klopt, of het nu om wonen gaat of onderwijsvervangende dagbesteding. Dat ze een goed beeld hebben van de jongere, intensief met de jongere en de ouders willen samenwerken. Het is altijd een samenspel: Expertteam, jongere, ouders, gemeente, voogd, iedereen zal zijn schouders eronder moeten zetten. Met de verklarende analyse in de hand gebeurt dat in samenhang en staat het belang van de jeugdige voorop.

'Vastbijten en volhouden is het motto', zegt Andrea. Als iets niet lukt, wordt vaak nog te snel naar een nieuwe aanpak gezocht zonder goed te kijken naar wat wél lukte of waarom het misging. 'Pak die verklarende analyse er weer bij (of zorg dat die er komt), volg de weg terug. Waar ging het mis, wat hebben we over het hoofd gezien? Wie, wat, waar zit de oplossing? Er is altijd een oplossing, dat geloof moet je hebben. Die drive, het verschil willen maken voor deze ene jongere, elke keer opnieuw. En daar plezier in houden. Anders moet je dit werk niet doen, niet willen doen.'

Kentering

Opnieuw komt er druk vanuit de centrale overheid. Op een motie van Lisa Westerveld, Tweede Kamerlid van Groen-Links, worden gemeenten verplicht bovenregionale centra te organiseren. Teveel jongeren vallen nog steeds buiten de boot, waar de doelstelling helder is: 0 zoekende jeugdigen, ouders en professionals met een vraag naar expertise en passende zorg. Groningen, Drenthe en Friesland verbinden zich aan elkaar binnen het JENN, het Jeugdexpertenetwerk Noord Nederland. Het JENN is er voor jeugdigen, ouders en hulpverleners die expertise zoeken, passende zorg voor hun kind. Een

"Iedereen schrok eerst, bij het woord centra denk je aan bedden, een plek waar iedereen terecht kan, die nergens terecht kan."

lerend netwerk dat ook aansluit op de bestaande regionale expertteams. Klara: 'Iedereen schrok eerst, bij het woord

centra denk je aan bedden, een plek waar iedereen terecht kan, die nergens terecht kan. Een opschalingsmodel, het einde van de pijlpijn? Dat is het gelukkig niet geworden. Binnen het JENN hebben we de verklarende analyse verder uitgewerkt, op basis van het model dat Molendrift gebruikt, waarin we de interactie tussen de jeugdige of het gezin en de omgeving beschrijven. Zowel de negatieve interactie als de mogelijke positieve samenhang die ontwikkelmogelijkheden biedt. De analyse is uitgewerkt in een vragenlijst, handleiding en stroomschema's voor

verschillende gebruikers. We registreren elke casus, zodat we er zelf uit kunnen leren en kennis en ervaring kunnen doorgeven aan het werkveld. We werken nu met een klein, breed maar compact team, dat oplossingen zoekt binnen het bestaande aanbod van de jeugdhulpverlening, tegelijk ook meehelpt die jeugdhulpverlening te verbeteren. In de Monitor, vatten we de resultaten jaarlijks samen. Je krijgt inzicht in de aard en omvang van de problematiek, en vooral ook de samenhang tussen oorzakelijke factoren (rode draden): autisme als veel voorkomende versterker van andere problematiek, onvoldoende oog voor het ontbreken van basale levensvoorwaarden in gezinnen en het ontbreken van een verklarende analyse als bron van het vastlopen van de hulpverlening. Hier ook het gemis van school of dagbesteding, dat ik eerder noemde. Signalen, die de focus binnen de jeugdhulp kunnen verleggen. Onze analyse van de data wordt inmiddels ook binnen de hoog gespecialiseerde jeugdhulp gebruikt. Data, en analyse van data, die de kwaliteit van de jeugdhulp helpen verbeteren.'

Toekomst

Het Expertteam Jeugd Groningen geldt niet langer als afvoertje. Organisatie en bemensing zijn op orde; het Expertteam kent partners binnen vrijwel alle instellingen. De werkwijze wordt doorlopend geëvalueerd, een lerende organisatie. Klara: 'Ingebrachte cases worden steeds complexer, maar, om met Ellen te spreken, wat eerder als *moeilijk, moeilijk, moeilijk* werd

Algemene gegevens 2022 en 2023 (Bron: monitor Expertteam)

Geslacht

23 meisjes

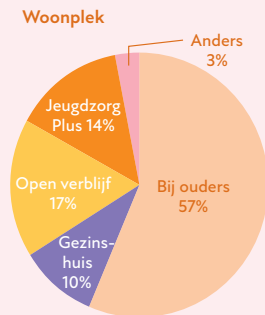
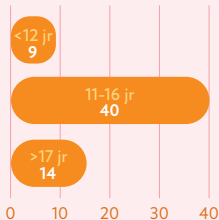
38 jongens

2 anders

Leeftijd

Een gedeelde verklarende analyse is niet genoeg

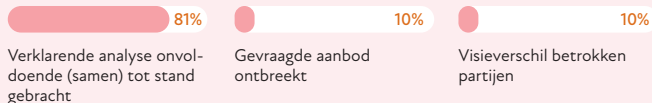

Bron: Regionaal Expertteam Jeugd Groningen

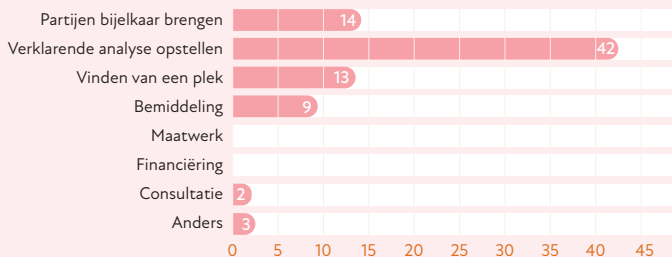
ingebracht, blijkt geholpen door een andere manier van kijken. Kijk wat je al aan hulpverlening hebt ingezet, voorkom een herhaling van stappen. Zoek de positieve aanknopingspunten, kijk breed, graaf diep. Kies voor de best werkbare oplossing in plaats van het gedroomde ideaal.' Wensen zijn er nog wel. Klara: 'Mooi, als de verklarende analyse gemeengoed wordt in de breedte van de jeugdhulp, dat professionals het op tijd, op het juiste moment weten in te zetten. Ook mooi, als het allemaal niet lukt, dat ze eerder contact opnemen. Niet wachten tot een situatie in een crisis is geëscaleerd, maar daarvoor al aan de bel trekken. Zo zorg je dat de beweging eerder in het proces komt, individueel in de betreffende casus, en collectief, continue verbetering van de jeugdzorg, op weg naar 0 kinderen die niet prettig thuis kunnen opgroeien.' Voor Klara zit het werk er op: 'Ik houd van chaos, dingen van de grond trekken. Het Expertteam zit in een volgende fase, borging van de werkwijze in het hulpverleningsproces. Daar zijn anderen goed in. Toch aardig om te noemen, waar mijn aanstelling toendertijd als coördinator stilzwijgend is gepasseerd, zijn de directeuren Sociaal Domein van alle gemeenten persoonlijk op de hoogte gebracht van de aanstelling van Arno de Vries, mijn opvolger.

Knelpunten voorafgaand aan de aanmelding

Bijdrage aan het welslagen van de casus

Bron: Regionaal Expertteam Jeugd Groningen

Functies Expertteam

- 1 Consultatie & advies**
direct bereikbaar voor professional én voor gezin/jeugdige
- 2 Procesregie**
complexe zorgvragen lostrekken
- 3 Signaleren en adviseren**
'rode draden' ontdekken en delen
- 4 Leren**
zorgen dat 'de jeugdhulp' verbetert door de analyses van de complexe casussen

Bron: Notitie Borgingsdocument VNG, p5

Azra: mens of dossier

Dan heb je je geboortegrond verlaten, omdat de familie van je man, ver weg in Nederland aanbod jou te helpen met de zorg voor je drie gehandicapte kinderen, en dan blijkt je van de hemel in de hel te belanden. Het botert niet met je man; erger, eenmaal nagekomen uit Canada, volgt ruzie op ruzie. Ruzies die escaleren in mishandeling. Hij slaat jou, slaat zijn kinderen. Je ontvlucht het nieuwe huis en belandt op straat, in de opvang, verhuist weer, van tijdelijk adres naar tijdelijk adres. Je kinderen kunnen niet naar school, nergens heen eigenlijk. Veilig Thuis wordt ingeschakeld, de Raad voor Kinderbescherming, je krijgt een OTS (ondertoezichtstelling) en de kinderrechter bepaalt dat onderzocht moet worden hoe je (inmiddels) ex-man betrokken kan worden in de opvoeding van de kinderen. De hulp die je zoekt hoort je telkens welwillend aan, maar ook je ex-man, even welwillend. Iemand die de taal en mores in Nederland wel kent. Een man die snapt dat hij zich van zijn beste kant moet laten zien op elk moment dat hij in beeld is. Hoor en wederhoor, dikke rapporten, iedereen zegt te willen helpen, maar jij wordt niet gehoord, niet geloofd. De vader zegt dat jij de zorg voor de kinderen niet aankan, dat zegt hij toch niet zomaar? Je hebt geen verblijfsvergunning, geen Nederlands paspoort en dus geen recht op een uitkering, geen geld; wat zijn je rechten in dit land, weet jij het? Het gaat niet goed met je kinderen, dat zie jij ook wel, maar waarom gaat niemand op je vragen in? Wie kan je nog vertrouwen, welke instantie?

Dan is er de nieuwe gezinsvoogd, die het allemaal nog eens naleest, alle verslagen, notities, rapporten, het uitdijende dossier, jou aanhoort, je wanhoop ziet en erkent dat hij het ook niet

Vervolg op de volgende pagina

weet. Wat is hier nodig, welke hulp maakt verschil? Hij besluit je situatie voor te leggen aan het Expertteam. Ok, ok, doe maar, denk je, zonder hoop of verwachting –hoop durf je al lang niet meer te koesteren– de verantwoordelijkheid voor je kinderen is het enige dat je overeind houdt.

Dan is er die eerste bijeenkomst van het Expertteam, een bijeenkomst via Zoom en dan gebeurt er wat je nooit had verwacht. Je ex-man laat zijn masker vallen. Hij beschuldigt je van de meest vreselijke dingen: je bent gek, je liegt, je bent onbetrouwbaar en erger. De voorzitter van de bijeenkomst grijpt in als hij ziet hoe diep de leugens van je ex-man je raken. Hij besluit de vader uit de bijeenkomst te zetten. Jij blijft even verbijsterd achter; verlamd eigenlijk. De agressie van je man slaat je nog steeds dood.

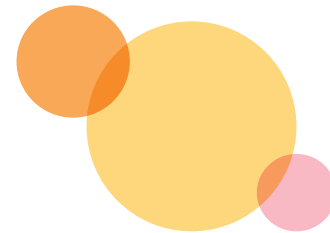
Ellen Loykens en Klara van Zoest nemen je apart. We hebben gezien wat hier gebeurd is, zeggen ze, we hebben gelezen wat er de afgelopen jaren gebeurd is, we zien wat daar is misgegaan. We willen je expliciet laten weten dat we jou geloven, we weten dat dat nu het allerbelangrijkste is. We kunnen niet alles, maar we zullen ons stinkende best doen om jou en je kinderen te helpen. Dat is een belofte waar je ons aan mag houden.

Dan duurt het nog een tijd voordat de situatie van Azra ten goede verandert. In een complexe situatie zal buiten de gebaande paden moeten worden gewerkt. Dat lukt niet altijd zonder slag of stoot, ook als de wil er wel is. Maar uiteindelijk komt er een eigen, vaste woonplek. Een echt huis, met een woonkamer, een douche, kasten voor de kleren. Met slaapkamers voor de kinderen, met een slaapkamer voor zichzelf. De kinderen gaan allemaal naar een school die bij hen past. De oudste krijgt begeleiding van een jeugdcoach. Stap voor stap, lucht en perspectief.

Rijlessen, om zo straks de kinderen te kunnen halen en brengen. Azra: 'Voor het eerst in al die jaren wist ik mij gezien. Ellen zag mij, hoorde mij, geloofde mij. Ik was geen dossier meer, ik werd erkend, ik ben een mens. Dat was het grote wonder. Dat bracht het geloof terug, dat er wel een oplossing was.'

Er is een verschil tussen goeddoen en het goede doen, zegt Azra nog. Goeddoen doe je vooral voor jezelf. Het goede doen kan je alleen als je ervaring hebt, kennis, inzicht; de ander sterker wil maken. Azra: 'Natuurlijk gaat niet alles meteen goed, maar ik ben wel weer baas over over mijn eigen situatie. De hulpverleners die ik nu heb, vormen een team met mij. We werken samen.'

"Het goede doen kan je alleen als je ervaring hebt, kennis, inzicht; de ander sterker wil maken."

#GroningenGroeitOp

Het Expertteam Jeugd Groningen doorbreekt een oude gewoonte in de jeugdzorg: doorverwijzen naar een ander als je het niet meer weet, met argumenten waarom het heel goed is dat dit kind juist naar die andere partij verwezen wordt. Ik hoorde het onlangs nog iemand zeggen in een andere regio: “Ja, hij weet heel goed hoe je het moet opschrijven om een kind ergens geplaatst te krijgen”. Het Groninger expertteam heeft dat grotendeels doorbroken.

Toen het Expertteam begon was het voor veel mensen een opluchting: “Ah, dan gaan zij dus plekken zoeken”. Dat doen ze dus niet, even wennen, maar behoorlijk gelukt; lees maar. En vooral gelukt door het het maken van een Gedeelde Verklarende Analyse, samen met alle betrokkenen, in de eerste plaats ouders met kinderen. Dan komen er vaak andere oplossingen, waarmee de verwijzer verder kan. Het succespercentage is opvallend hoog. Het Expertteam lijkt aan gezag te hebben gewonnen: hulpverleners komen nu met de vraag om breed mee te denken in vastgelopen situaties.

Rest nog één waarschuwing. Te vaak horen we bij ontwikkelingen in de jeugdhulp “Werkt het nou nog niet?”. Ontwikkelingen als beschreven in de reeks #GGO hebben tijd nodig om tot bloei te komen. Vaak gebeurde dat door de wilskracht van enkele mensen, waarna het initiatief uiteindelijk door velen werd omarmd.

Namens de redactie,
Peter Dijkshoorn

Redactie:
Peter Dijkshoorn
Summer Koster
Bé Schollema

Wil je alle nummers van #GroningenGroeitOp ontvangen, mail dan met info@groningengroeitop.nl
Heb je zelf een goed voorbeeld van effectieve jeugdhulp, laat het ons weten via [ditzelfde mailadres](mailto:ditzelfde@mailadres).

Tekst: Frans Kerver
Vormgeving: Greetje Bijleveld

Gedrukt op 100% hergebruikt papier

#GroningenGroeitOp is een serie compacte boekjes over effectieve vormen van jeugdhulp, met de bedoeling dat kennis delen tot navolging leidt.

Een Expertteam dat vastgelopen hulpverleningssituaties vlottrekt en, daarbovenop haar ervaringen gebruikt om kennis te delen in de breedte van de jeugdhulpverlening. Niemand had er in 2017 veel vertrouwen in, toen Klara van Zoest de coördinatie overnam. Die scepsis lijkt overwonnen. In overgrote meerderheid (87%) worden vastgelopen situaties weer vlotgetrokken.

“De juiste mensen bij elkaar zoeken op het juiste moment, en samen weten waar je heen wilt, volhouden, kansen benutten.”

Wil je meer weten over het Expertteam neem dan contact op met Klara van Zoest, Arno de Vries, Ellen Loykens, Andrea Lagro of Kim Lausberg.

